

NOVA DOBA

Licejska plačano do knjižica

Ljubljana

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za *nun* višine stolpca 50 p. Reklame med tekstem 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravništvo: Strossmajerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

„Glasbeni Matici“ v pozdrav o priliki njenega koncerta dne 6. jan. 1923 v Celju.

Ko se je po tisočletni temi suženjstva prikazala na obzorju krasna, mlada Jugoslavija, pograbilo je na stotisoče čvrstih slovenskih rok v prečnice državnega voza, potegnivši ga iz jarka nizkote na svetovno plan. Za ta velik dogodek pripravljali so se nevede vsi stanovji. Vedno bolj in bolj prešinjala jih je narodna zavest in z lepim, oglašenim jezikom ter z lavorjevimi vencji kulture odičen izkazal se je v odličnem trenotku narod vreden svoje samostojnosti. Med kulturnimi delavci pa so stali v prvi vrsti gojitelji slovenske pesni. Že narodna pesem sama je od velikega skladatelja, ki je narod sam in ki je naša vsikdar pri tujcih priznanje, dočim so nam zasramovali vse drugo.

Narodna pesem pa je vzgojila celo vrsto skladateljev, ki so zbrali blestečo verižico globoko zamišljenih in v srce segajočih pesmi — pesmi od najpripro-

stejšega načina do opernih oblik. Velehvalna so pevska društva, goječa to pesem, kot prvovrstni boritelji za slovensko kulturo.

Na višku med njimi pa stojš Ti
slavna Glasbena Matica!

Tebi, majka kličemo, od navdušenja solznih oči: bodi pozdravljena! »Bodi pozdravljena tisočkrat!« Kakor majk leti od gore do gore, naj odmeva Tvoja pesem od »Triglava do Balkana« in vsikdar naj oblači Tvoja pesem »Jugoslavijo« v svatovska oblačila.

Tudi mi Celjani se čutimo svate, ko obhajaš Ti svojo poroko z mestom Celjskim. Celje je Tvoj ženin — liti nevesta v njegovo naročje! Samo duša Te je, samo duša Te pozdravljajo.

Matica, Matica! naša Matica!!

Dr. A. Schwab.

Članom demokratske stranke.

Oblastno načelstvo jugoslovanske demokratske stranke sklicuje za nedeljo 7. januarja ob 10. uri dopoldne v malo dvorano Narodnega doma v Celju sestanek zaupnikov JDS iz sodnih okrajev Celje-Vranksko. Na dnevnem redu je razgovor o bodočih skupščinskih volitvah in kandidaturah. Somišljeniki, stojimo pred važnimi dogodki, ni na mestu brezbriznost in apatija, strnimo naše vrste, da ne podležemo politiki demagoštva in kričanja, ki se kakor plevel razrašča po naši domovini. Sila poštenih idej ne leži v idejah samih, treba zanje dela in žrtvovanja v organizaciji naše jugoslovanske demokratske stranke, ki se je porodila v viharjih dnehi svetovne vojske ter je ves čas svojega obstoja branila idejo jugoslovanskega nacionalizma in napredka. Na tej poti se nas more ovirati, nikdar pa se naše ideje v svobodni naši domovini ne da ubiti, ker je porojena iz boja proti suženjstvu in iz ljubezni v svobodo ter vero v našo Jugoslavijo, četudi danes zbegano in nesrečno. Na nas je, da nudimo naši domovini naše sile in naše poštenje, da bo naša domovina lepše, boljše in pravičnejše urejena. Vi vsi iz vseh slojev našega naroda, ki imate pošteno voljo do gradbe in dela, Vi vsi, ki živite pod praporom naše ideje, dobro nam došli in srčno pozdravljeni na našem nedeljskem strankinem zboru.

Ivan Prekoršek.

Žalosten rekord.

(Dopis iz gospodarskih krogov.)

»Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo je dosegel v eni svojih zadnjih števil (glej številko 127 z dne 16. decembra 1922) rekord posebne vrste. Kdor čita ta list in pozna tudi čudna poba naše zakonodaje, si bo mislil o rekordu tega lista, da je bil v »Uradnem listu« mogoče objavljen kak zakon, ali kaka naredba, ki je že davne v moči in ki se že dolgo, dolgo izvaja. »Uradni list« razglasa komaj sedaj. Ne, to ni nič posebnega, naučili smo se že na to — in rekord te vrste ne bi bil niti več interesanten.

Tudi si bo mogoče kdo drugi mislil, da se je v »Uradnem listu« že zopet razglasila kaka absurdnost, kak nesmisel, kakor smo n. pr. nedavno v šte. 115. čitali, kjer je razglašen zakon o varstvu redkih ali za Slovenijo tipičnih in za znanstvo pomembnih živali in rastlin, glasom katerega zakona se ne smejo niti loviti, niti pokončevati ali prodajati kozorogi obeh vrst, a da naj-

demo v istem »Uradnem listu« objavljen zakon, ki je bil izdan isteza dne, s katerim se izenačujejo predpisi o prepovedanem lovskem času v območju pokrajinske uprave za Slovenijo in glasom katerega je nasprotno lov na kozoroge tekom meseca oktobra dovoljen. Tudi taki primeri niso za naše razmere nič kaj posebnega, vsaj smo v zadnjem času že na polju deviznih naredb imeli naredbe, od katerih se kosa ena z drugo, da so ljudje, ki imajo te naredbe izvrševati, res pomilovanja vredni, da ne govorim o mukah onih, ki morajo nositi posledice teh nesoglasij. Toda tudi to ni nič posebnega, kajti kaj takega najdemo tudi v beograjskih »Službenih Novinah«. — Naš »Uradni list« je pa dosegel rekord, — rekord, katerega more doseči samo uradno glasilo Slovenije.

Kakor znano, se razglasajo v našem »Uradnem listu« tudi razsodbe, s katerimi so bili kaznovani trgovci in obrtniki radi prestopkov proti zakonu o pobijanju draginje. Človek bo našel v vsakem listu nekaj takih razsodb, v tem več, v drugem manj, kakor pač raste draginja. Čim bolj raste draginja, tem bolj se množe ovadbe proti trgovcem, kar ni prav nič čudnega, vsaj masa ne vidi vzroka draginje globlje, ne trudi se, da bi ga iskala tam, kjer ga je res iskati, ampak vidi in išče ga samo tam, kjer kupuje blago, in to je neposredno pri trgovcu — detajlistu. Trгоvec je za nerazsodno maso prvi in edini izvor draginje, on je po mnenju nerazsodne mase tista pljavka, ki hoče izžemati od konzumenta zadnjo kapljo krvi. To mentaliteto mase je zakonodajec dobro poznal in da si pridobi maso, je izdal zakon, ki odgovarja tej mentaliteti, ki je naperjen proti namišljenemu povzročitelju draginje, ki hoče trgovca popolnoma zadaviti. Jasno je, da je zakon samo pesek v oči masi, kajti zakon nima nobenega drugega pomena, nego, da se ustvari zakonska podlaga za sistematično gonjo proti trgovcem, ki nudi masi kajpada prijetno čustvo sigurnosti, da skrbijo država za padanje cen! V zadnjem »Uradnem listu« je razglašenih nič manj, nego 21 slučajev, v katerih so se obsodili trgovci radi prestopkov proti takozvanemu protidraginjskemu zakonu. Gre tu po večini za primere radi navedbe cen živlenskimi potrebščinam. Živimo še v času povojne psihoze, splošne apatije, zato ne vpliva na nas tako razglašenje razsodb v oni meri, kakor bi vplivale, ako bi se kaj takega zgodilo pred vojno. Nikdo ne vidi v tem več javnega žigosanja svojega poštenega imena. Davki,

pristojbine, carina in vse druge težkoče, katere mora trgovec premagati pri izvrševanju gospodarskih nalog, katere mu nalaga njegov stan, so se že tako zatopile, da je postal skoro popolnoma neobčuten in da nemo gleda, kako se ga blati, kako se mu krade to, kar pomeni za slovenskega trgovca največji kapital, kar je najlepša dedščina, to je dobro ime. Gonja, ki se je začela namram trgovcu, je tako brezobzirna in se je v zadnjem času tako razširila, da ogroža celi razvoj naše trgovine. Med kaznovanimi najdemo n. pr. 64 let staro, in kakor čitamo v razsodbi še nekaznovano trgovko. Ta trgovka si je znala celih 64 let čuvati in braniti svojo neporečenost, tudi to trgovko se je moralo javno ožigosati, ker je zakrivila, čujte in sirmite! — grozen »zločin« s tem, da ni navedla cen živlenskimi potrebščinam. Ali nimamo v Sloveniji res nobenih drugih »prestopnikov«, ali nimamo pri nas res nobenih večjih grešnikov, kakor so ti ljudje, katere se tako brezobzirno in na podli način postavlja na »pranger«. — Srečna Slovenija in srečne razmere, v katerih ne najdemo večjih zločincev! — Ne pride nam niti na misel, da bi dvomili nad objektivnostjo in pravičnostjo sodnikov, — zakon je pač tukaj in mora se ga izvajati. Toda ako primerjamo vsebino »Uradnega lista« Slovenije, s »Službenimi Novinami« iz Beograda ali z »Narodnimi Novinami« iz Zagreba, se bomo nehote vprašali ali ne velja isti zakon za celo našo državo? In če velja in se ga povsod izvršuje, zakaj ne najdemo taka javna žigosanja tudi v beograjskem in zagrebškem uradnem glasilu. Listati bi moral tam pač dolgo, da bi našel nekaj razsodb take vrste, kakor jih pri nas čitamo neprenehoma. V »Službenih Novinah« se sicer javno razglasajo imena hajdukov, upornikov in drugih razbojnikov, ki se proglašajo za izven zakona, toda takih »zločincev«, kakor jih ima Slovenija, takih se tam ne naide.

Slišali smo že večkrat, da se je tako v zasebnih gospodarskih krogih, kakor na oficijelnih mestih uporabljalo ravno to dejstvo, da prinaša naš »Uradni list« toliko in toliko razsodb o prestopku proti zakonu o pobijanju draginje, uporabljalo za argument pri ocenjevanju razmer v Sloveniji, češ, kako malo solidnosti, kako malo resnosti je najti pri naših trgovcih in govorilo se je o slovenskih trgovcih tako, kakor da bi bili to sami verižniki in lopovi. Da ima tako postopanje, tako tretiranje naše trgovine s strani države še hujše posledice za naš prestiž v inozemstvu, je samoobsebi razumljivo. Kdo bo pač zaupal takemu trgovcu, kedo se bo spuščal v pogajanja z ljudmi, s katerimi ravna tako brezobzirno celo lastna — vlada? Pod temi posledicami pa ne bomo trpeli trgovci sami, ampak trpela bo cela naša trgovina, vse naše gospodarstvo in slednjič — država sama. Pričakovati bi bilo, da bodo merodajni krogi pravočasno uvideli, da se na tak način ne pobija draginje. Pri kompilaciji zakona kakor tudi pravilnika se ni na predlog gospodarskih krogov oziralo, ni se upoštevalo niti najbolj primitivnih komercialnih principov, zato ta zakon nikdar ne bode mogel doseči svojega namena, zato ker se s takimi zakoni draginje ne pobija, ampak se jo nasprotno še ustvarja. Blaga imamo dovolj na razpolago, ne primanjkuje nam niti živeža, niti obleke, zato je odpadel vsak razlog, da se postavi trgovino pod varstvo, in treba je pustiti razvoju trgovine prosto pot. Zakon o vprašanju in ponudbi, ki je eden izmed onih redkih zakonov, ki so tudi med vojno dokazali, da se ne dajo odbiti in ki je obdržal

svojo moč tudi zanaprej, bo edini mogel urediti variranje cen ter preskrbeti trg z najnižjimi cenami. Vsaka druga mera, vsak drugi zakon, ki skuša umetno urediti cene, bo brezuspešen in ne bo imel nobene druge posledice, nego samo to, da bo razvoj trgovine samo še oviral, ter proces stabilizacije gospodarskih razmer samo še zavlačeval.

Ako že hoče ministrstvo za socijalno politiko držati trgovino pod svojim varstvom, naj predmetni zakon preustroji tako, da bo odgovarjal predlogom, ki so jih svoječasno predlagale in stavile gospodarske korporacije in organizacije, sicer so se pa razmere, ki bi upravičevale take vrste zakone že preživele in tak zakon ne more imeti čisto nobenih drugih uspehov, nego da ubija trgovino, zato proč z takimi zakoni!

Trgovci nosijo največje davčno breme, zato smejo od države zahtevati, da štiti njih ugled, nikakor na ne preganja in ubija.

Dostavek uredništva: Priobčili smo gornji članek doslovno tako, kakor smo ga prejeli izpod peresa uglednega slovenskega trgovca iz dežele. Vsebuje mnogo bridke resnice. Protidraginjski zakon najdemo v vseh modernih državah, poostrelo so ga sigurno nestabilne povojne razmere ter spada kot tak, kakoršen je, med one probleme, ki so v zvezi z draginjo, valuto in vsemi mogočimi neprilikami, ki jih je svetu zapustila vojska. Pred dobrim letom se o tem, kar je danes že lahko predmet mnenj in trezne razprave, ni smelo govoriti, še manj pa pisati, demagogije ulice in gotovega časopisja je bila tako silna, da bi bili vsi protidokazi zaman. Danes smo v tem pogledu že na boljšem, ker prihaja polagoma tudi ona ogromna večina naroda, ki tvori našo najbednejših in najrevnejših, do prepričanja, da vsi vladni protidraginjski ukrepi ne morejo zaježiti draginje v tej meri, da bi bili dant pogoji za življenje, kakor pristojna duševnemu in deloma tudi ročnemu proletariatu. Tu vmes je ona trnjeva pot, ki jo občuti i levica i desnica. Pri vsem tem smo prepričani, da sekature izzivajo največji upravičeni odpor, ki ne rodi prav nobenega haska, in teh je očitvidno v Sloveniji preko dovolj. Protidraginjski zakon je bil sprejet od celotne skupščine za celo državo, ako se ga izvaja samo pri nas, pomeni zlo na vse strani ter je potreben sporazumne revizije z vsemi v pošteve prihajajočimi interesi.

JDS.

V nedeljo 7. tm. se vrši ob 10. uri v mali dvorani Narodnega doma sestanek zaupnikov JDS za sodna okraja Celje in Vranksko z dnevnim redom: Razgovor o volitvah in kandidaturah. Pristop ima vsak član JDS. Vsak nečlan je izključen.

Seja odposlancev mariborskega in ljubljanskega načelstva JDS se je vršila 4. tm popoldne v Celja. Udeležila sta se je oba predsednika dr. Žerjav in Ivan Rebek, dr. Kukovec in drugi. Razpravljalo se je o pripravah za volitve.

Glavni odbor JDS v Beogradu. Glavni odbor JDS se nahaja v permanenti. Odobril je pravilnik o postavljanju kandidatov za Beograd ter izdal načrte za srezke in okrožne konference. Na okrožnih konferencah bodo delegati predložili listo in imenovali njenega nosilca. Razpravljalo se je tudi o odpustanju uradnikov.

Politične vesti.

Somišljeniki! Preglejte volilne imenike in reklamirajte somišljenike v imeniku, izreklamirajte nasprotnike! Poslednji termin je 6. januar 1923.

Radikalci med seboj. Akcijskemu odboru v Beogradu dela največ pregla-
vic veliko število kandidatov. tako, da
bo težko spraviti v sklad interese stran-
ke z osebnimi ambicijami kandidatov.
Dne 4. tm. je glavni odbor razpravljal o
zahtevi srbskih židov, ki zahtevajo za-
se en mandat. Nadalje se je razpravljalo
o ustanovitvi listov radikalne stranke
v Zagrebu in Ljubljani. Protičev pro-
glas v »Radikalu« bo po mnenju radi-
kalnih poslancev povzročil še več
zmede, ker ne povdarja edinstva stran-
ke in direktno zapeljuje k cepitju
stranke ter apelira na ožje pristaše, da
postavijo svoje lastne kandidate, kjer-
koli upajo uspeti. Kljub temu Protičev
poziv ni izzval niti zadovoljstva med
njegovimi lastnimi pristaši. Dr. Matič je
razpravljal s tajnikom akcijskega odbo-
ra radikalne stranke dr. Janičem o vo-
ditvi taktiki dalmatinskih radikalcev, ki
bodo v nekaterih krajih podpirali kleri-
kalce. Najbrže bodo šli Madžari, če se
jim obljubi avtonomija v verskih in pro-
svetnih vprašanjih, tudi z radikalci.
Muslimanska poslanca Omerović in Se-
rič sta predložila Pašiču sklep svojega
glavnega odbora in izjavila, da sta de-
signirana za vstop v vlado. Pašič na to
še ni dal definitivnega odgovora.

Novi podžupan v Mariboru. Pot-
drugo leto so živalarile združene SLS,
SSJ in NSS v mariborskem občinskem
svetu. Klerikalci so nahuškali narodne
socialiste, da so stopili v opozicijo in
odložili mesto podžupana. Pri volitvah
novega podžupana so pa oddali kleri-
kalci svoje glasove socialno demokrati-
skemu kandidatu stavcu Družoviču, ta-
ko da je sedaj prezidij občine v rokah
socialnih demokratov.

Ukinjenje izvoznih carin. Posveto-
valni odbor finančnega ministrstva je
sklenil ukiniti izvozne carine, kar je iz-
zvalo v beograjskih gospodarskih kro-
gih veliko nejevoljo. Ukinjenje bo pove-
čalo zmešnjavo v našem gospodarstvu.
Države z zdravno valuto bodo za nizke
cene kupovale naše blago in tako o-
grožale oskrbo domače industrije s si-
rovinami. Kupovale bodo za majhen no-
vec surovine, mi si bomo morali pa na-
bavljati za drag denar iz teh surovin
izdelane fabrikate.

Madžari nagajajo. Našim ljudem na
Madžarskem, ki so optirali za jugoslo-
vansko državljansko, nagaja madžar-
ska vlada z rznimi šiknami. Hočejo se
izseliti v Jugoslavijo, toda kljub temu,
da jim naše poslaništvo izstavlja pravi-
lne potne liste, jih madžarske oblasti
neprestano zadržujejo.

Pariška konferenca. Francoski pu-
blicist Pertinax je napisal v »Echo de
Paris« članek, ki se s svojim treznim na-
ziranjem in proračunano hladno analizo
glede odnosov med Londonom in Pa-
rizom znatno razlikuje od mišljenja o-
stalih pariskih listov. Po mnenju Perti-
naxa je Bonar Law popolnoma nasprot-
na politična narava od Lloyd Georgea.
Bivši ministrski predsednik je imel ve-
liko impulzivnost, ki je kazala tudi do-
bre strani. Za časa njegove vlade so
preživeli francosko-angleški odnosi
marsikatero kritično krizo. Kadar je pri-
šlo do velikega poostrenja, je Lloyd
George znal izgladiti zapreke in ponu-
diti nove kompromise. Z Bonar Lawom
pa bo imela francoska vlada v slučaju
lake krize težjo nalogo.

Razbitje pariške konference. Dne 4.
tm. so se zbrali francoski, angleški,
belgijski in italijanski delegati pod pre-
sedstvom Poincaréja k tretji seji. Bonar
Law je razložil angleško stališče ter
odgovarjal na kritiko Poincaréja. Poi-
ncaré je odgovoril, da mora sicer An-
glija res več plačati Ameriki, kot bi do-
bila od Nemčije, vendar se mora pomi-
sliti v kakšnem finančnem položaju se
nahaja Francija. Med sejo je zahteval
Bonar Law, da se razpravlja o noti, kate-
ro je predložila angl. delegacija, čemur
se je upri Poincaré. Zato je Bonar Law
izjavil, da ne more več nadaljevati po-
gajanj ter predlagal, da se konferenca
zaključí. Predlog je bil sprejet.

Celjske novice.

**Koncert Glasbene Matice iz Ljub-
ljane.** Ponovno opozarjamo občinstvo
na koncert Glasbene Matice iz Ljublja-
ne, ki se vrši v veliki dvorani Uniona
6. tm. ob 4. uri pop. Nihče naj ne zamu-
di tega izvanrednega užitka. Dragi nam
ljubljanjski gostje prispejo 6. tm. ob ¼3.

uri popoldne v Celje. Tem potom vabi-
mo vsa narodna društva in cenjeno ob-
činstvo, da se udeleži kolikor mogoče
številno sprejema na kolodvoru. Povsod
so jih navdušeno pozdravljali, zato mo-
ramo tudi Celjani pokazati, da znamo
visoko ceniti ta prvovrstni zbor.

Mestno gledališče v Celju. V torek
dne 9. tm. gostuje ansambl mariborske-
ga narodnega gledališča z najnovejšo
Remčevno kmetijsko igro »Užitkarji«, ka-
tere premijera se vrši danes 5. tm. v
Mariboru. Igra abonement.

† Ferdinand Golgranc. Dne 5. tm.
je umrl v Gaberju po kratki bolezni g.
Ferdinand Golgranc, stavbenik, po-
sestnik, podžupan okolice Celje, član
načelstva Posojilnice, upravni svetnik
Delniške pivovarne, ustanovni in pod-
porni član raznih društev. Pokojnik je
bil skozi vso dolgo in plodnosno dobo
svojega življenja naš trden, neomajan
narodni značaj, ki v tem pogledu ni po-
znal stranutj, ne kompromisov. Bil je
mož jeklene volje, a pri tem koncilijan-
ten, bil je mož dela, kakor jih treba na-
šemu narodu. Mi vsi, ki smo ga poznali
in spoštovali, mu ohranimo trajen in
lep spomin. Preostali naše globoko so-
čustvovanje na težki izgubi. Naj počiva
v miru!

**Obupni sklep društva javnih na-
meščencev** prinašamo na drugem me-
stu. Gre za tem, da se nameščenci pro-
stovoljno izločijo iz vsega javnega živ-
ljenja in udejstvovanja. Razumemo —
ali vendar se ne moremo strinjati. Naša
uradniška inteligenca je nosila vso neve-
selo in težko dobo zgodovine našega
naroda junaško in požrtvovalno ogrom-
no večino dela v javnem življenju. Tr-
pela je za svoje ideale in prepričanje
preganjane od strani tujca v zavesti,
da je nositeljica ideje, ki bo enkrat
zmagala, trpela je krvavo preganjanje
in poniževanje od strani onih domačih
v službi tujca stoječih mogočnikov, ki
so jo hoteli ubiti, ker so sovražili njeno
značajnost. Sredi teh borb in viharjev
pa se naša uradniška inteligenca ni
nikdar niti za trenutek izločila iz živega
življenja svojega naroda, iz kojega je
izšla in kojemu je vedno in vedno dajala
vse najboljše, kar je imela — svojo lju-
bezen in svoje delo. Polno razumemo
ta sklep, saj je dejanje obupa, obupu
sledi obup in še večje nedogledno gorje.
Tuje nam je iz bede in nesreče kovati
nečasten političen kapital. Tudi najbed-
nejši ni izgubljen, dokler ne izgubi po-
slednjega upa. Ni nas sram in ni nas
strah tudi v tem trenutku klicati na na-
slov Vas vseh, ki trpite krivico, kvišku
srca, kvišku volja — tudi brez vas ni
življenja domovini, ki mora živeti in po-
stati boljša, da bo dala življenje tudi
Vam.

Društvo javnih nameščencev je v
svoji odborovi seji dne 2. januarja 1923
enoglasno sklenilo, pozvati vse javne na-
meščence, da izstopijo in odlože, dokler
se njihovo gnotno stanje ne uredi, iz
vseh kulturnih in političnih društev. Od-
bor pričakuje od tovarišev najstrožjo
disciplino in striktno izvajanje sklepa.

**Podružnica družbe Sv. C. in M. za
Gaberje** priredi 6. januarja plesno vese-
lico z lepim vspehom v gostilni Wilson.
Preskrbljeno je za izvrstno zabavo, iz-
borno kuhinjo, ter sladko kapljico. —
Čisti dobiček je namenjen glavni družbi.
K obilni udeležbi vabi odbor.

Uradniško vprašanje. Časopisi po-
ročajo, da hoče radikalna vlada skli-
cati finančni odbor ter mu predložiti v
odobrenje nekatere kredite. Vsa javnost
se zanima za povišanje draginskih do-
klad drž. nameščencem. Njih položaj je
tak, da ne trpi nobenega odloga že dav-
no ne več. Stališče demokratov v tem
vprašanju je jasno, oni so pripravljeni
glasovati v fin. odboru za kredite drž.
nameščencem, to je radikalni vladi
prav dobro znano. Na njej, ki si je uzur-
pirala vso moč v državi, je danes, da
to grozeče vprašanje reši ob 12. uri, si-
cer preti državi sami največja opasnost.
Vse ima svoje meje, kdor dela ima pra-
vo do življenja, ako tega nima več, nosi
vso odgovornost za vse, kar pride tisti,
ki noče storiti svoje dolžnosti.

Ljudsko vseučilišče. V nedeljo 7. tm.
odborova seja v risalnici meščanske
šole. Predsedstvo.

Iz poštne službe. Premeščen je po-
štni kontrolor Jernej Vengust iz Gornje
Radgone v Celje.

Tatvine v Celju. Poročali smo v
zadnjem času o tatvinah v Celju. V no-

či od petka na soboto so zopet vdrlí ne-
znani uzmoviči v Cankarjevi ulici št. 7
v stanovanje majorja S. ter pokradli
precej perila. Poskušali so srečo še pri
drugih dveh strankah, a se jim ni po-
srečilo.

Dijaški kuhinji v Celju je podaril
200 K g. Jakob Blažon, davčni nadupra-
vitelj v Celju mesto venca umrlemu g.
Rajsterju, veleposestniku v Šoštanju.

Zahvala. Celjski urar in juvelir g.
Ant. Lečnik je izročil predsedniku tuk.
kraj, zaščite dece in mladine znesek
400 K za uboge otroke, za kateri dar se
mu iskreno zahvaljuje društveni odbor.

Tržne cene v Celju dne 1. jan. 1923.
Govedina: v mesnicah I. vrste 56 K, II.
48 K, na trgu I. 48 K, II. 36 K, 1 kg vam-
pov 24 K, pljuč 24 K, jeter 48 K, ledic 48
K, loja 56 K, topljenega loja 70 K. Te-
letina: I. vrste 60 K, II. 56 K, 1 kg jeter
56 K, pljuč 28 K. Svinjina: I. vrste 88
K, II. 76 K, 1 kg pljuč 26 K, jeter 60 K,
slanine I. 128 K, II. 120 K, na debelo
116 K, masti 136 K, šunke 136—156 K,
prekajenega mesa I. 120—152 K, II. 136
K, parkljev 30 K, glave 56 K, jezika 100
K, 1 kg koštrunovega mesa 40 K. Klo-
base: 1 kg krakovskih 100 K, braunšvi-
ških 50 K, hrenovk 100 K, safalad 80 K,
posebnih 80 K, tlačenk 50 K. Šunkove
110 K, suhih kranjskih 120—160 K, 1
komad 17—18 K, salami fine 340 K. —
Perutnina: 1 majhen piščanec 40 K,
večji 80 K, kokoš 100—140 K, petelin
140 K, raca 140 K, pitana gos 400 K,
puran 450 K, domač zajec manjši 50 K,
večji 70 K, 1 divji zajec 160—200 K, 1
kg srne 60—70 K, 1 liter mleka 12—14
K, 1 kg surovega masla 180 K, čajnega
masla 240 K, masla 160 K, bohinskega
sira 200 K, sirčka 46 K, eno jajce 8 K,
1 liter starega vina 40—56 K, novega
28—40 K, piva 24 K, žganja 100 K. —
1 kg belega kruha 28 K, črnega 26 K.
Žemlje 2 K kom. Jabolka 10—16 K, 1
kg orehov 24 K, luščenih orehov 96 K,
suhih češpelj 32—44 K, hrušk 24—30 K.
Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko
240 K, Santos 200 K, Rio 152 K, praže-
ne kave I. 240 K, II. 200 K, III. 180 K, 1
kg kristalnega sladkorja 80 K, v kockah
88 K kavne primesi 80—88 K, riža I. 48
K, II. 32—44 K, 1 liter namiznega olja
96—100 K, bučnega 112—120 K, vinske-
ga kisa 16 K, navadnega 12 K, petroleja
24—26 K, spirita den. 48 K, 1 kg soli 14
K, celéga popra 120 K, mletega 130 K,
paprike 240 K, sladke paprike 340 K,
riževega škroba 88 K, pšeničnega škro-
ba 56 K, testenin I. 68 K, II. 56 K, mila
64—72 K, karbida 20—22 K. Mlevski iz-
delki: moka št. 00 27,60 K, št. 0 27,20,
št. 2 25,80, št. 4 24,40, št. 6 21,60, ržena
moka 23,20, kaše 27 K, ješprenja 21 K,
otrobov 9 K, koruzne moke 17 K, koru-
nega zdroba 21 K, pšeničnega 28 K, aj-
dove moke 30 K, Na debele 40 vin. pri
kg več. Žito: q pšenice 1820 K, rži 1700
K, ječmena 1400 K, ovsa 1400 K, prosa
1500 K, nove, sušene koruze 1350 K, fi-
žola ribničana 2200 K, prepelčarja 1800
K, graha 4000 K, leče 6000 K. Kurivo:
premog črni 154 K, rujavi 80 K, kub. m
trdih drv 500K, 100 kg 150 K, mehkih
400 K, 100 kg 100 K. Krma: q sladkega
sena 900 K, pol sladkega 800 K, kislega
700 K, slame 500 K. Zelenjava: 1 kom-
endivije 2—6 K, 1 krožnik motovilca 7
K, 1 kg radiča 80 K, 1 kg požnega zelja
12 K, kislega zelja 20 K, 1 glava ohrovtá
4—7 K, 1 kg 16 K, 1 kg karfiola 40 K,
1 krožnik špinache 6—8 K, 1 kg čebule
20 K, česna 40 K, krompirja na debelo
6 K, na drobno 7 K, 1 kom repe 1 K, 1
krožnik 5 K, suhe gobe 1 kg 60 K.

Dopisi.

Iz Mozirja. Na Silvestrov večer je
priredil »Mozirski Sokol« sišaino veselí-
co s plesom. Začetek sporeda so tvorile
lepo uspele proste vaje, ki so pokazale
veliko spretnost vaditeljev in izvajan-
cev. Končali smo z dobrim uspehom
staro leto, ki nam je v proslavi 40-let-
nice Sokola prineslo mnogo novih lovo-
rik. Zato si je pač vsel bivši naš od-
bornik brat A. Baš, tuk. živinozdravnik,
ki smo ga ta večer tako pogrešali, naj-
večjih zaslug. Zapustil je nedavno naš
trg, da nastopi svoje novo mesto v Ma-
riboru. Težko smo se ločili od tega za-
vednega narodnjaka, naprednega sobo-
jevnika, nevtrudnega, požrtvovalnega
delavca, buditelja in družitelja naših
vrst, odličnega družabnika, zvestega
brata in prijatelja. Ves čas, kar je bil
med nami, se je kazal takšnega in Mari-

borčanom čestitamo na tej pridobitvi!
Ni bilo narodne prireditve, da ne bi on
s svojo spretnostjo in agilnostjo sodelo-
val. Vsa hvala mu za to, posebno še, da
je našo »Čitalnico« zbudil iz dolgoletne-
ga mrtvila in ji bil odlični predsednik.
Kakor je pa nehvaležnost plačilo sveta,
moral je tudi to on okusiti, ko so ga
znani črni klevetniki v umazanem listu
s še umazanejšimi besedami napadli. V
zadostčenje naj mu bodo naše neomajne
simpatije in priznanja kot vzpodbudilo
vztrajanja na nastopljeni poti tudi v
Mariboru. Mozirski Sokol pa kliče vzdu-
šno: »Zdravo in živél, vrli brat!«

Turistika in šport.

Smučarski propagandni izlet na Blo-
ke dne 6. in 7. I. tl. se odloži na poz-
nejši čas, istotako se bo pričel tudi
smučarski tečaj v Bohinju ob ugodnej-
šem času, ki ga pravočasno objavimo.

**Koča na Vel. Planini 1555 m nad
Kamnikom.** JZSS javlja svojim klubom
in turistom, da bo koča na Vel. planini
od 6. tm. dalje oskrbovana. Tozadevne
pripomnje izidejo še tudi dne 5. tm. po
časopisju. Kočo bo oskrboval Anton
Žmitek, rojen Bohinjec, ki bo imel za
prenos živil in podporo še enega poma-
gača in varuha. Turistom bo sprva na
razpolago: čaj, kava, grahova juha,
žganci, konzerve, sir, sardine, vino ter
tople sobe in ležišča z odejami. N. B.!
Kruh naj prinese vsak sam seboj. Po-
zneje se bo oskrba kočé še bolj izpopol-
nila, kakor bo pač kazal obisk. Red v
koči velja isti kot v drugih planin. ko-
čah SPD. Za člane SPD in člane v
JZSS včlanjenih klubov velja pristojbi-
na za bivanje v koči do 24. ure, od 1 o-
sebe: 10 Din (prenočina, vstopnina, luč
in kurjava), za poset kočé brez prenoč-
nine pa 6 Din. Za nečlane pa velja prva
pristojbina s prenočnino vred 15 Din, a
bivanje v koči podnevi brez prenočnine
8 Din. Da ne bo nikakega nesporazum-
ljenja opozarjamo, da uživajo prvo
omenjene znižane pristojbine samo oni
člani SPD in JZSS-klubov, ki se izka-
žejo s pravilno izstavljenimi izkaznicami
z 1. 1923! Noben drug izgovor ne velja. —
Sportniki in turisti! JZSS se je potrudil
po svoji moči, da se je vam otvorila pr-
va topla zimska koča v planinah, storite
tudi vi svoje, da bo obisk dovoljen in
red v koči ter s tem podana podlaga za
nadaljnjo izpopolnitev kočé na Vel. pla-
nini v še lepši in ugodnejši planinski
dom! Ob tej priliki opozarjamo obisko-
valce Vel. planine še na sledeče: nihče
naj ne hodi sam, temveč le v družbi;
tovarišja naj drži med seboj disciplino!
Čez Pasjo peč se hodi pozimi po desni,
zgornji poti navzgor, ne po levi poti vo-
doravno pod Pasjo pečjo! Manj vajeni
turisti naj uravnajo izlet tako, da pride-
jo še pri dnevu, ne pa v mraku ali po-
noči v kočé. Brez pravilne oprave in o-
preme naj ne hodi nihče na Vel. plani-
no pozimi! — Smuka na Vel. planini
izvrstna. (TPR).

Ivan Bizjak:

TRAGEDIJA SLOVENCEV.

Slovenski narod, mal po številu in
sedaj še na tri dele razkosan, kojega
jako zavedni del se je polastil laški
imperializem, ta narod se je skušalo za-
tirati že pod bivšo Avstrijo z vsemi mo-
gočimi zvijačami in tako si tudi danes
domišlja radikalna stranka po zadnjih
poročilih, ga zatirati na ta način, da bi
rada vpeljala samo srbsčino in cirilico
kot uradni jezik v uradih in šolah ter
prepovedala izhajanje slovenskih časo-
pisov. To je za nas Slovence skrajno
žaljivo in razburljivo. Nobeden narod
na svetu se še ni pustil zadušiti, tudi
ne z največjim nasilstvom in tako uči
tudi zgodovina o slovenskem narodu.
Če tudi majhen, se ga vendar ne da ni-
kdar zatreti. Radikalna stranka se to-
rej iz tega razloga že vnaprej obsoja.
Prepričan sem, da ne more dobiti mno-
go izdajalcev našega slovenskega na-
roda v naših krajih, ki bi ji sledili. Že
pregovor pravi, kdor drugim jamo kop-
lje, pade sam vanjo, tako sem prepričan,
da se bode tudi radikalna stranka ako
se hoče pokazati napram Slovencem
nasilno, sama obsodila. Slovenski narod
se je skušalo zatreti že pod cesarjem
Jožefom, onemogočilo se je Slovencem
vsako šolstvo v materinem jeziku, toda
našel se je Primož Trubar, ki je iz dafi-
ne tujine spodbujal slovenski narod,

opirajo se na zveste matere, ki so vzgajale svoje sinove v slovenskem zatišanem jeziku, spravil ga je k novemu življenju. Tako se mora najti v bodoče še več Trubarjev, ki bodo branili slovenski jezik pred vsakim še tako zvitim nasilstvom. Mi Slovenci, ki ljubimo vse slovanske bratske jezike in želimo vsem svobodni razvoj in bratsko združitev, si vendar nikdar ne bomo dali dopasti nobenega nasilja, mi hočemo vsak pojav nasilja že v kali zatreti. Dobro je, da smo pravočasno pred volitvami zvedeli radikalne nakane, koje bomo znašli že pri bodočih volitvah preprečiti. Torej poleg gospodarskih vidikov moramo imeti tudi nacionalne v oziru. Združiti se moramo vsi napredni elementi, da omogočimo gospodarsko in nacionalno moč našega naroda v bodočem parlamentu. Kmečko obrtna zveza bode ta načela zastopala in to ji je garancija, za združeno moč pri sedanjih volitvah. Živela napredna kmečka obrtna zveza!

Prosveta.

Jurčič Josip, Spisi. Uredil dr. Ivan Grafenauer, III. zvezek. Deseti brat — Nemški valpet. 1922. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. Din 15.—, vez. Din 23.—. Kdo ne pozna Jurčičevega »Desetega brata«. Prvi slovenski roman je. Bere ga rad študent, bere ga kmet in delavec, bere ga gospoda. Naravno nam riše v njem Jurčič življenje na gradu Slemenice, drastično je vpeljal v svoj roman humoriistično postavo vedno veselega in dovtipnega Krjavca, ki je za deset vaških originalov, romantično — skrivnostno nam opisuje življenje Desetega brata — Marijke. Poln notranje tragike, a vendar kot vesel solnčen žarek, nas zabava stric Dolef s svojimi latinskimi drobeci. Tip starega grešnika, ki dela pokoro za svoje mlade dni, je Piškav — Marijan, kot nesimpatična oseba, ima svoj protitež v simpatičnem in pošteno-odkritem tekmeču Lovro Kvasu. Dobra Manica nas spremlja skozi ves roman kot znana prijateljica in Veneljeva hčerka ji je verna družica. Dokler je živl naš pokojni Verovšek je s svojim neugnanim humorjem in neprekosljivo igro skoro izpodrinil roman. Ljudje so raje gledali Govekarjevo dramatisacijo, kakor pa brali Jurčiča. Pa Verovška ni več med nami in pristiženi Mohorjev Deseti brat se je raztrgal in raztepel bogvekam. Zato bo pa Grafenauerjeva ljudska izdaja, ki so ji pridružili prav zanimive opomnje, ki zadovoljuje radovedne poglede za kulise pisateljevega ustvarjanja, ravno prav prišla za čez dolgo zimo. Zakaj Desetega brata bodo ljudje vedno z veseljem in slastjo brali. Saj Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Že ime samo vleče, ker je Jurčič v izdaji Narodne tiskarne že davno razprodan in dr. Prijatelj, sicer izborna, a strogo znanstvena, historično kritična izdaja ne bo našla poti med najširše sloje našega naroda, zato bo Grafenauerjeva poljudna ljudska izdaja zamašila brezdvomno veliko vrzel v naši literaturi. — Povestica »Nemški valpet« je delo stare romantične šole in se nam zdi kot dober znanec izza polpreteklih dni. Vendar ima lepo narodnostno tendenco, ki sicer nikjer ne silí v ospredje, a je vendar jasna in lepa. Da je v posameznostih tudi v tej povestici Jurčič stari mojster, nam dokazuje živahno pripovedovanje, berča, ali opis pred cerkvijo. Tisk je lep in papir za današnje razmere dober. Zelo bi, da bi nam dr. Grafenauer v najkrajšem času izdal celega Jurčiča, zakaj Jurčiča bomo Slovenci vedno radi prebirali, ker je kri naše krvi, meso našega mesa; to je pravi Slovenec z vsemi napakami in vrtilnami. Naj slede prvim zvezkom čimprej še ostali.

Sem Benelli: Okrutna šala. (Cena della beffe). Poslovenil Alojzij Gradnik, Ljubljana 1922. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 153, cena 22 Din. — Sem Benelli je eden prvih pesnikov moderne Italije. Pri nas je bil doslej najbolj poznan po svoji prekrasni žalogrni »Ljubljani treh kraljev«, ki so jo igrali pred leti z velikim uspehom tudi na ljubljanskem odru. Znani naš pesnik in prevajalec dr. Alojzij Gradnik je storil gotovo prav zaslužen dejanje, da nam je prevedel sedaj še zgoraj navedeno Sem Benellijevo delo, ki je eno nje-

govnih najboljših. Prevod je lep in gladek, založništvo je pa poskrbelo za elegantno zunanjo opremo; zato delo, ki ga bodo igrali baje še letos tudi na ljubljanskem odru, prav toplo priporočamo.

Izšla je 12. številka »Ljubljanskega Zvona« z izredno bogato in pestro vsebino. A. Funtek je objavil zanimivo, mestoma sarkastično pisano razpravo, »O besedilu naših popularnih pesmi«, Iv. Lah zaključna poglavja svojega romana »Angelin Hidar«, pesnik Gradnik dva lepa soneta »Jeseni v Medani«; Fr. Erjavc je priobčil v členu »Iz Cankarjeve delavnice« dva različna napisa Ivanove »Velike maše«, ki bosta zanimala ne samo literarne zgodovinarje, marveč tudi preprostega čitatelja. Fr. Bevk je zaključil svojo enodejanko »V globini«, ki z naturalistično vernostjo slika krčevito predsmrtno borbo čete vojakov v zakopu. Vojeslav Mole nas seznaja z bujnim gledališkim življenjem v poljski prestolici, modernist Fr. Onič ima pesem »Jekleno znamenje«, Miran Jarc pa je končal svojo noveleto »Polletje«. V zelo bogatih »Književnih poročilih« ocenjuje dr. Glonar simpatični Sičev zbornik »Narodni okraski«, dr. Š. — r Erjavčeve zbrane spise za mladino, J. Gorec Erjavčev prevod srbskih narodnih pripovedk in Mišičev satirični in aktualni roman »Dede Joksini«, dr. Kidrič — Glonarjevo izdajo Prešernove antologije, dr. Oswald Zbornik z puške prosvetu in dr. Čermelj Nedeljkovičovo francosko knjigo o Boškovičevi relativistični teoriji, kjer prihaja do zaključka, da je bil Boškovič izmed največjih duhov jugoslovanskih primerjajoč ga velikom Newtonu, Leibnizu, Kantu. Kronika pa prinaša dvojne poročila o drami in operi izpod peres Fr. Albrehta in Nika Štritarja. V vabilu na naročbo, ki je števil. priložena, je uredništvo navedlo mnogo odličnih literarnih osebnosti, ki bodo sodelovale v prihodnjem letniku in katerih imena jamčijo, da bo »Ljubljanski Zvon« tudi v bodoče ne samo najstarejša, marveč tudi najboljša slovenska revija, ki bi ne smela manjkati v nobeni hiši. List, ki se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54, toplo priporočamo. Celoletna naročnina za leto 1923 znaša 90 Din, lahko pa se naroča tudi polletno, četrtletno ali pa tudi mesečno.

Nov mesečnik »Jadranska Straža«. Kakor že javljeno, začel je izhajati v Splitu mesečnik »Jadranska Straža«, ki je službeno ilustrovano glasilo društva »Jadranska Straža«, koje namen je propagirati interese našega Jadrana ter zbirati sredstva za ojačenje naše vojne mornarice. List obsega 32 strani z zelo bogato vsebino in s 26 ilustracijami. Naročnina za celo leto stane 80 Din, za pol leta 40 Din in za četrt leta 20 Din. Posamezne številke stanejo 8 Din. Naročila sprejema Matična knjigarna v Ljubljani Kongresni trg št. 9 (poslojpe Piharnonične družbe), kjer je list tudi na ogled in kjer se prodajajo posamezne številke po 8 Din. Kdor želi list na ogled, naj se zgleda po dopisnici na Matično knjigarno. Vabimo lastnike gostiln in kavarn, pa tudi vsa naša večja društva, da ta list naroče.

Dnevna kronika.

Iz »Službenih Novin kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca« u Beogradu posnamemo, da je Nj. Velikaustvo kralj Aleksander I. odklical okrajnega glavarja v Slovenijgradu dr. Marko Ipatiča z redom sv. Save IV. stopnje. Čestitamo!

Volilni red za volitve v narodno skupščino. Tiskovna zadruga v Ljubljani je izdala Izpremembe zakona o volitvah v ustavotvorno skupščino. Kdor ima volilni red za ustavotvorno skupščino in dokupi sedaj še Izpremembe k temu zakonu, ki velja po pošti Din 2,20, ima sedaj veljavni volilni red. Cel volilni red s spremembami vred pa volja po pošti Din 10,50.

Zakon o volilnih imenikih je izšel pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani ter velja s poštnino vred Din 5,50.

O delokrogu velikih županov ter o oblastni in sreski samoupravi daje najboljša pojasnila Zakon o obč. upravi in zakon o oblastni in sreski samoupravi, ki jih je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani in ki veljajo s poštnino vred Din 5,75.

Žrtve alkohola. V Zibiki je bil zaposlen pri kuhanju žganja Jože Vrančun,

ki se je preveč navžil alkohola. Popolnoma pijan je prenočil v nekem listnjaku, kjer so ga našli naslednje jutro mrtvega.

Teharje. Teharska ljudska šola ima na praznik Treh Kraljev svojo ponovno prireditve z igro: »Janko in Metka« in petjem. Začetek ob 3. uri pop. Priidite vsi, ne bo vam žal!

Hrastniška tatiška družba Orožnik pozvedujejo v Hrastniku po neki tatniški družbi, ki sestoji najbrže iz domačinov. Skoro vsako noč poskušajo tu in tam udreti. Pred par tedni jih je odgnal mesar Logar s streli iz samokresa, pred nekaj dnevi pa lovec Bučar, a dosežaj se še ni posrečilo vsaj enega prijeti.

Javkanje »Tagespošte« V Bernu je izšel imenik vseh brzojavnih uradov mest nasledstvenih držav, seveda kar je samoobsebi umevno v jeziku dotičnega naroda. To ji pa ni vseč, ker jadicuje: »Kraj so navedeni z nacionalnimi imeni in uporabna nemška imena se ne navajajo niti v oklepajih; tako da so imena Laibach, Krakau, Lemberg, Marburg ita. izginila iz mednarodne nomenklature. Za Prago je naveden nemški in francoski izraz. Za Budweis in Pilsen najdemo samo češki imeni. Pri nemških imenih v Češkoslovaški je pridejano tudi češko ime. Nemci ostanejo vedno isti. Nemška domišljija je res nepojmljiva.

Smrt v cisterni. Dvaset letna deklica Marija Večej iz Titela v Vojvodini je imela zvečer posla na dvorišču posestnika parnega mlinu Smitnayerja. Ker je bilo zelo temno, se je nevede približala cisterni, v kateri je bilo vrelo olje. Padla je v cisterno in našla smrt.

Vsled nesrečne ljubezni — smrt. Šesnajstletno deklico Zoro Markovič so našli pred par dnevi v zagrebškem Tuskancu mrtvo. Poleg nje je ležal revolver. Iz pisma, ki so ga našli pri njej, je razvidno, da je šla v smrt vsled nesrečne ljubezni. Oblasti so pa mnenja, da je bila deklica dogovorjena s svojim ljubimcem, 18-letnim Milanom Marinom, s katerim sta se hotela skupno usmrtiti. Najbrže je usmrtil deklico a sam sebe ni imel koražje.

Svojo ženo aretiraj. Zena nekega orožnika v mariborski okolici je ukradla svojemu hišnemu gospodarju 30 tisoč kron. Orožnik, ki je dobil ukaz izslediti krivca, je dognal, da je bila tatica njegova žena. Oddal jo je sodišču.

Vlak ga je povozil. Orožnik Lešar se je peljal iz Št. Ilje v Maribor, pred postajo Pesnica je padel iz vlaka in ostal na mestu mrtvega.

Ne igrajte se z orožjem! Petletnega Franceta Brvarja je ustrelil po nesreči sosedov sin Pavšek, 32 letni Franc Pešec se je pa vsled neprevičnosti ustrelil v trebuh.

Morilec predsednika poljske republike obsojen na smrt. Dne 30. decembra je bil obsojen morilec predsednika poljske republike Niewiadomski na smrt. Na vprašanje, če se čuti krivega, je odgovoril, da ne, vendar je prekršil zakon in je pripravljen prevzeti vso odgovornost nase. Priznal je, da so bile krogte namenjene maršalu Pilsudskemu. Ko so bile priče zaslišane in po govoru zagovornika, je prosil za besedo, v kateri je zahteval od sodnega dvora, naj ga odsodi na smrt. Sodni dvor se je posvetoval ter obsodil toženca na smrt.

Uradniško zborovanje v Mariboru. Javni nameščenci in železničarji v Mariboru so imeli burno zborovanje. Razpravljalo se je o vprašanju zvišanja najemnin. Bilo je nad 1000 prisotnih. Močno je bilo zastopano tudi ženstvo. Zborovanje je vodil predsednik društva nameščencev dr. Pečovnik, ki je ostro zavračal govornike, ki so uganjali demagogijo. Sodni svetnik dr. Vidovič je razložil stanovanjski zakon in novi pravilnik. O položaju železničarjev je govoril postalenačelnik Mohorko. V imenu hišnih posestnikov je govoril dr. Marm, katerega je pa občinstvo prekinilo, da ni mogel več govoriti. Sprejela se je resolucija, ki odklanja zvišanje najemnine, dokler se nastavljenec ne zvišajo draginjske doklade. Uradniki in železničarji zahtevajo zvišanje draginjskih doklad za 100%, trinajsto plačo in ukinjenje maksimiranja prejemkov nižjih uslužbencev.

Obesil se je v Kovah pri Frankolovem 85-letni prevzikanec Jožef Lebič. Zena, ki se je odstranila za kratek čas iz hiše, ga je našla mrtvega. Radi visoke starosti mu je opešala pamet in se je

izrazil sosedom, da ga življenje ne veseli več.

Parnik »Ljubljana« bo prevažal skozi tri tedne angleško pošto med Malto in Sirakuzo ter bo nosil za ta čas angleško zastavo.

Slovenske gospodinjice opozarjamo, da je izšel »Gospodinski koledar«, kakor ga je uredila naša pesnica Utrva in ki se je vsled svoje praktične uredbe lanske leto zelo priljubil ter popolnoma uveljavil. Dobi se v vseh knjigarnah po 10 Din, člani pa ga dobe v pisarni Jugoslovanske Matice. Pred škofijo 21 za 8 Din.

Občekoristna knjiga. V vsaki občini je veliko jetičnih, ki ne vedo kako se ravnati, ki spravljajo zdrave v nevarnost. Če že izidejo knjige o jetiki, bi bilo v interesu narodnega zdravja, da pridejo tudi tja, kjer morejo koristiti. Knjiga o jetiki je obče koristna knjiga, imeti jo mora vsaka knjižnica, vsaka župnijska, šolska knjižnica, vsako izobraževalno društvo na deželi, vsaj po 1 iztis. Ker je jetika najbolj razširjena ljudska bolezen, mora poznati vsakdo, ki se hoče prištevati med olikane kroge, kakor uradnik, duhovnik, učitelj, trgovec, vsaj glavne podatke o jetiki. Izšla je ravnokar II. izdaja dr. Pečovnikove knjige: Dr. Pečovnik, Jetika, II. izdaja, 162 strani, Celje 1923, založila knjigarna Goričar & Leskovšek. I. izdaja od leta 1921, 48 strani, se je razprodala v 1½ letu več tisoč izvodov. II. izdaja je za poduk med ljudstvom posebno pripravna, želeli bi bilo, da se razširi tam, kjer more koristiti.

V Curihu ne bo notirala več krona ampak dinar. Zagrebška borza je dobila obvestilo, da bo od 1. januarja notiral na curiški borzi samo dinar in bo zato deviza Zagreb označena v dinarski veljavi.

Našli so šesti zeleni dijamant. Zeleni dijamanti so zelo redki. Do sedaj so jih imeli na vsem svetu samo pet in radi te redkosti so seveda neverjetno dragi. Poročilo, ki prihaja iz Londona, pravi, da so pred nekaj časom našli v Blouen-hofu v južni Afriki šesti zeleni dijamant. Najdeni kamen tehta neizbrzljivo komaj en karat in pol in vreden je od petindvajset do trideset tisoč dolarjev.

Guy de Maupassant:

Moja žena.

Bilo je na koncu obeda moških, poročenih, starih prijateljev, ki so se včasih sestajali brez svojih žen. kakor nekdanj kot samci. Jedli so dolgo, pili mnogo; govorili so o vsem, vzbujali stare in vesele spomine, one iskrene spomine, ki nam proti lastni volji privabijo smeh na ustnice in širijo srce. Govorili so:

— »Se-li spominjaš našega izleta v Saint-Germain z deklicama de Montmartre, Jurij?«

— »Parbleu! Ali se ga spominjam!« In pristavil so različne odnose in to in ono, tisoče malenkosti, ki so še vedno ugajale.

Začeli so govoriti o poroki in vsak je vzdihnil odkritosrčno: »Oh! ko bi se moglo začeti še enkrat!...« Jurij Dupontin je pristavil: »Izvanredno, kako se tu človek lahko ujam. Bil si resno odločen se nikdar oženiti; a potem, greš poleti na deželo; vroče je; dobro pritiska poletje; vse je razcveteno; pri znanih srečah mlado deklico... evo, storjeno je. Vrneš se poročen.«

Peter Létoile vzklikne: »Res! ravno tako se je meni zgodilo, razven nekaterih posebnih okoliščin...«

Prijatelj ga je prekinil: »Kar se pa tebe tiče, ne pritožuj se. Ti imaš pač najdivnejšo ženo sveta, srčkano, ljubezno, neoporečno; ti si gotovo najsrečnejši med nami.«

Drugi je povzel:

— »Ni moja krivda.«

— »Kako to?«

— »Res je, da imam neoporečno ženo; toda vzel sem jo proti svoji volji.«

— »Kaj res!«

— »Da...« Evo vam doživljaja. Bil sem petintrideset let star in sem mislil na ženitev toliko, ko na samomor. Mlade deklice so se mi zdele brezokusne, a ljubil sem zabavo.

Meseca maja sem bil povabljen na ženitovanje svojega bratranca Simona d'Erabel v Normandiji. Bila je to prava normanska gostija. Sedli smo k mizi ob petih popoldne; ob enajstih smo še jedli. Za družico so mi dali neko gospodično

Dumoulin, hčerko vpokojenega polkovnika, mlado plavalas in vojaško osebo, lepih oblik, živahno in zgovorno. Popolnoma v njeni oblasti sem bil ves dan, vlekla me je v park, me, hočeš, nočeš, silila plesati, me skoraj umorila.

Rekel sem si: »Naj bo za danes, toda jutri se potuhnem. Dovolj imam.«

Okoli enajstih ponoči so šle žene v svoje sobe; moške so ostali, kadili in pili ter pili in kadili, kakor vam je drago.

Skozi odprto okno smo opazovali ples seljakov. Kmetje in kmetice so skakali v krogu, tuleč neko divjo plesno pesem, ki sta jo tiho spremljala dva goslača in klarinetist, sede na veliki kuhinjski mizi, ko na odru. Nebrzdano pesem kmetov je včasih popolnoma oglušilo petje godal; in nežna godba, raztrgana po neuganih glasovih, se je zdela, da pada v posameznih krpah z neba, v malih odlomkih raztresenih not.

Dva velika soda, razsvetljena z gorečimi baklami, sta nudila ljudstvu prijače. Dva moža sta umivala kozarce in velike posode v čebru in jih takoj zopet postavila pod pipe, kjer se je iztakalo rdeče vino ali rumeni čisti mošt; in užežani plesalci, mirni starci, razpoteene deklice so se drenjali, spejali roke, da bi zgrabili kakršnokoli posodo in v velikih požirkih, z nazaj nagnjeno glavo srkali zaželjeno tekočino. Na drugi mizi je bilo kruha, surovega masla, sira in klobas. Vsak se je od časa do časa pošteno nabasal; in veselje je bilo gledati to zdravo in burno zabavo pod prostim zvezdnatim nebom in obšla je i nas želja piti iz teh velikanskih posod in si privoščiti težkega maslenega kruha in pečeno gosko.

Blazno veselje me je obšlo se pridružiti tem zabavam, in zamutil sem svoje tovariše.

Bil sem morda malo vinjen, moram priznati; toda kmalu sem se popolnoma umiril.

Zgrabil sem debelo, zasopljeno kmetico in sem skakal z njo, dokler sem imel sapo.

In potem sem pil kozarec vina in se lotil druge veseljačice. Da se nato osvežim, sem zvrnil veliko posodo mošta in sem zopet skakal ko obseden.

Bil sem spreten; očarani mladi so me gledali in me posnemali; dekleta so vsa hotela plesati z menoj in so skakala nerodno z eleganco krav.

Končno, po plesu za plesom, od kozarca vina do mošta, sem bil okoli dveh zjutraj tako natrkan, da se nisem več mogel držati po koncu.

Vedel sem, v kakšnem stanju se nahajam in sem se hotel podati v svojo sobo. Vse je spalo, grad je bil tihi in temen. Nisem imel užigalic in vsi so počivali. Ko sem bil v veži, se me je lotila omotica; med mnogimi neprilikami sem iskal ograjo; slednjič sem se je dotaknil

in sedel na prvo stopnico in skušal svojo misel malo urediti.

Moja soba je bila v drugem nadstropju, tretja vrata na levo. Štel sem si v srečo, da tega nisem pozabil. Nato sem s trudom vstal in začel stopati kvišku, stopnico za stopnico, držeč se z rokami na železnem drogju, da ne bi padel, neprestano v skrbeh, da me bi napravil ropota.

Samo tri ali štirikrat mi je izpodrsnilo in padel sem na kolena; toda moč v rokah in trdnost moje volje sta zabranili, da se nisem popolnoma sesedel.

Končno sem dospel do drugega nadstropja in sem se tipajoč po zidovih podal na hodnik. Evo, vrata; štel sem: »Ena«; toda nenadoma se mi je v glavi zavrtelo, spustil sem zid, se na prav poseben način zavrtel v krogu in padel na drugo steno. Hotel sem se vrniti v ravni črti. Prehod je bil dolg in mučen. Slednjič sem prišel do obrežja, in stopat previdno dalje, ter dospel do drugih vrat. Radi sigurnosti, da se nisem zmotil sem štel glasno: »Dve«; in stopal dalje, postavil sem se pri tretjih. Rekel sem: »Tri, to sem jaz« in obrnil sem ključ. Vrata so se odprla. Mislil sem, kljub svoji omanjenosti: »Ker se je odprlo, sem pač na svojem.« In sem se v temi tical naprej, potem, ko sem bil zatvoril vrata.

Sunil sem ob nekaj mehkega: v svojo chaise longue. Takoj sem se zleknil po njej.

V svojem stanju nisem smel misliti, da bi poiskal svojo nočno omarico, svoj svečnik, užigalice. Rabil bi bil najmanj dve uri. Ravno toliko časa bi mi bilo treba, da se slečem, in če bi tega morda ne bil mogel storiti. Zato sem vse pustil.

Sezul sem samo čevlje, odprl telovnik, ki me je tiščal, razvezal hlače in globoko zaspal v nepremagljivem spancu.

Brezdvomno je to dolgo trajalo. Zbudil me je rezek glas, ki je rekel prav poleg mene: »Kaj, lenoba, ti še spiš? Ali veš, da je deset?«

Ženski glas je odgovoril: »Žel! Včeraj sem bila tako trudna.«

Presenečen sem se vprašal, kaj naj pomeni ta dvogovor.

Kje sem bil? Kaj sem bil storil?

Moj duh je bil še omrežen z gostimi sencami.

Prvi glas je zopet začel: »Dvignil bom zavese.«

In slišal sem korake, ki so se mi bližali. Sedel sem ves grozničav. Neka roka se mi je položila na glavo. Burno sem se zganil. Glas je rezko vprašal: »Kdo je tu?« Cuval sem se, odgovoriti. Dve razjarjeni pesti sta me zgrabili. Jaz zopet sem se nekoga lotil in začela se je strašna borba. Vajjala sva se, prevrnila pohištvo, butala ob stene.

Ženski glas je obupno klical: »Na pomoč, na pomoč!«

Prihiteli so služabniki, sosede, zmedene dame. Odprli so oknice, dvignili zavese. Ruval sem se s polkovnikom Dumoulin-om.

Spal sem bil poleg postelje njegove hčerke.

(Konec pril.)

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.

Ali zahtevate
povsod v kavarnah,
gostilnah, brivnicah
in javnih lokalih
»**Novo Dobo**«

Objava.

6 3-2
Produktivna čevljarska zadruga vojnih invalidov v Celju je v likvidaciji. Eventuelni upniki se naj tekom 8 dni zgledajo.

Obl. konc. posredovalnica
za promet z realitetami:
Anton P. Arzenšek
CELJE Kralja Petra c. 22 CELJE
Posreduje pri prodaji ozir. nakupu
zemljišč, hiš, vil, gradov, velikih in
malih posestev, industrijskih podjetij
itd., itd. vestno in točno. 45-29

Prostovoljna javna dražba

se vrši vsled razpusta gospodarstva v
nedeljo dne 14. tm. v Medlogu št. 14
(Forsthoft), občina okolica Celje. Pro-
dala se bode 1 polkrvna kobila lipičanka
10 1/2 leta stara, izvrstna za ekvipažo in
jahanje, 1 polnokrvni vranec (pastuh),
1 1/2 leta star, 1 kobila za gospodarstvo
poltežka, približno 12 let stara, 1 tež-
ki, zelo močan 7 1/2 star konj, 3 izvrst-
ne molzne krave (Pinzgauer - Alganer)
ena s teletom ter 7 hl vina iz lastne-
12 ga vinograda Sabljak. 3-1

Hiša na prodaj!

obstoječa iz 4 stanovanj, električna razsvet-
ljava, pri glavni cesti, 10 minut od mesta
Celja. Zraven je 1 ali tri njive, kakor je
kupcu ugodneje ter gospodarsko poslopje.
Zelo pripravna za obrtnika. Proda se po
ugodni ceni. Več se izve pri Jos. Verbnik,
tesarski mojster, Celje-Gaberje štev. 134.

Kupim 3000 hmelovih drogov

po 7 m dolgih. — Vpraša se v upra-
vi lista Nove Dobe. 20-1

Nad 150 različnih nepremičnin kakor:

grajščine, posestva, gostilne, trgovine, žage, mlini, ind. pod-
jetja, kopališča, vrele itd. ima na prodaj po zmernih cenah

»RODNA GRUDA«

konc. zavod za promet z real-
itetami v Celju, Dolgojpolje 1

Naznanilo.

Vsem trgovcem, modistkam in cenj.
občinstvu naznanjam, da sem otvoril zalogo

s klobuki in slamniki

v Celju, Gosposka ulica št. 4. 45-42

Franc Cerar,
tovarna klobukov in slamnikov v Domžalah

Lepo posestvo

se odda v zakup na dolga leta. Poizve
se pri Pirč-u, Ljubčno št. 16, Celje.
10 3-2

Čevlje

moške, ženske in otroč-
je najboljše tu- in ino-
zemski fabrikati kakor
tudi kmčke in delav-
ske čevlje domačih čev-
ljarjev kupite v velikan-
ski izbiri in po čudovito
nizkih cenah samo v
veletrgovini

R. Stermecki,
Celje.

Ant. Lečnik

Orar in juvelir
Celje, Glavni trg št. 4
(prej Paschiaffo). 39

Kupi se

suhe borove deske od 20 mm in 50
mm suhe smrekove deske in to prima.
Ponudbe na: Weisbacher, lesna ind.
družba, Ljubljana, Dunajska c. 66. 3-2

SALAME

prve vrste
nova roba
povsem zrela
se dobiva
povsod!
I. hrv. tvornica salam,
suhoga mesa in masti
M. Gavrilović
sinovi, d. d.
Petrinja.

BERSON
GUMENE PETE IN
GUMENE POTPLATE
ceneje in trajnije so kakor usnena!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazu!

DEVIZE
VAKAZILA

SLAVENSKA BANKA D.D. PODRUŽNICA
Ljubljana • Zagreb • Beograd
Stanje vlog K 1.000.000.000—
Kapital in reserve K 200.000.000—
VLOGE 5 1/2 % DNEVNO
vezane 30 dni
VEČJE DALJE VEZANE VLOGE PO DOGOVORU

VALUTE
AKREDITIVI

Potrti od neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni danes zjutraj ob 5. uri po kratki in mučni bolezni v starosti 67 let, previdenega s svetimi zakramenti, nenadoma odpoklical k sebi v boljše življenje našega nad vse ljubljenega, predobrega gospoda ozir. očeta, starega očeta, brata, svaka, tasta in strica, gospoda

Ferdinanda Gologranc

stavbenika, posestnika in podžupana okolice Celje, člana načelstva Posojilnice, upravnega svetnika Del. pivovarne, ustanovnega in podp. člana raznih društev itd.

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo dne 7. januarja 1923 ob 15. uri iz hiše žalosti Gaberje 64 na Okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v tukajšnji župni cerkvi v ponedeljek 8. jan. 1923 ob 8. uri.

Blag mu spomin!

CELJE-GABERJE, dne 5. januarja 1923.

Žalujejo rodine Gologranc,
Koželj-Sodin, Novak in Potočnik.

Načelstvo Posojilnice v Celju javlja s tem žalostno vest, da je njega dolgoletni zaslužni član, gospod

Ferdinand Gologranc

stavbenik in veleposestnik v Gaberju pri Celju

preminul danes, dne 5. januarja 1923 ob 5. uri zjutraj.

Čast njegovemu spominu!

CELJE, dne 5. januarja 1923.

Načelstvo
Posojilnice v Celju.

POSODJILNICA V CELJU

Stanje hranilnih vlog
čez K 64.000.000.—

Narodni dom (na oglu v pritličju)

Stanje hranilnih vlog
čez K 64.000.000.—

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje od 1. jan. 1923 naprej po 5% brez odpovedi, 5½% do 6% z odpovedjo, večje stalne naložbe in naložbe denarnih zavodov po dogovoru.

Obavlja vse denarne, kreditne in posojilne transakcije najkulantneje.

Registrov. kreditna in stavbna
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje
po 6% to je 6 Din od sto, proti odpovedi
po 6½% Din od sto. Pri večjih naložbah
po dogovoru.

Kočija

dvovprežna, še dobro ohranjena, se
proda. Hugo Bien, Braslovče.

Mlin

na 2 tečaja se proda v Prežinski vasi štev.
5 pri Štorah.

Pisarniška moč

kontoristinja, zmožna slovenskega, nem-
škega in srbohrvatskega jezika v govoru in
pisavi, strojepisja, stenografije in pisarni-
ških del, se sprejme. Reflektira se samo na
dobro moč. Ponudbe z sliko je vposlati na:
Tovarna zlatnine Gatej & Comp. Celje.

Kčenca

sprejemem proti dobri plači. Nastop
tako. Janko Bovha, trgovina papirja,
Celje.

Največje, domače elektrotehnično podjetje:

ELIN družba za elektrotehnično industrijo d. z o. z.

Elin gradi električne centrale in omrežja;
Elin proizvaja in dobavlja vse električne stroje in
Elin elektrotehnične aparate in izdelke;
projektira brezplačno vse naprave in obrate,
ki so v zvezi z elektriko.

1321 25-12

Tehnične pisarne in zaloge:

Ljubljana, Dunajska cesta,
Palata Ljublj. kreditne banke.

Maribor, Vetrinjska ul. 11.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Franjo Dolžan

Kralja Petra cesta **CELJE** Kralja Petra cesta

izvršuje vsa dela točno in solidno. = = = Cene zmerno.
Proračuni na razpolago. 52-52

Novo!

Naznanilo!

Novo!

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu v
Celju in okolici naznaniti, da sem ctvoril

v Celju, Gosposka ulica štev. 26 (prej Faganel)
trgovino z usnjem in čevljarškimi potrebščinami.

Potrudil se bodem cenjenim strankam
postreči najbolje in z solidnimi cenami.

IVAN ULAGA,

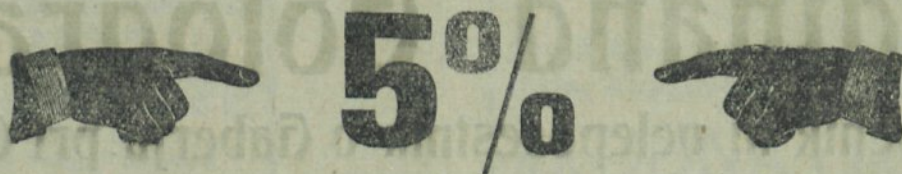
trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami,
Celje, Gosposka ulica štev. 26.

Novo!

Novo!

Hranilnica mestne občine Celje

naznanja svojim vložnikom, da obrestuje od 1. januarja 1923
naprej hranilne vloge na knjižice ali v tekočem računu po

 5%

oziroma (vezane) po **5½** in **6%**

Večje in trajne vloge po dogovoru tudi višje.

Upravni svet.